

**Stanowisko strony mniejszościowej
Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych
w sprawie zakończenia prawnej dyskryminacji mniejszości niemieckiej
w zakresie nauczania języka mniejszości**

Strona mniejszościowa Komisji Wspólnej Rządu i Mniejszości Narodowych i Etnicznych zwraca się do Prezesa Rady Ministrów Pana Donalda Tuska o podjęcie działań mających na celu zakończenie trwającej od 4 lutego 2022 r. prawnej dyskryminacji mniejszości niemieckiej w zakresie nauczania języka mniejszości. Zwracamy się z apelem o uchylenie przez Radę Ministrów na podstawie art. 149 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *Rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 4 lutego 2022 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu wykonywania przez przedszkola, szkoły i placówki publiczne zadań umożliwiających podtrzymywanie poczucia tożsamości narodowej, etnicznej i językowej uczniów należących do mniejszości narodowych i etnicznych oraz społeczności posługującej się językiem regionalnym* lub o jego zmianę wraz z innymi aktami prawnymi będącymi jego konsekwencją.

Rozporządzenie wydane przez Ministra Edukacji i Nauki Przemysława Czarnka w dniu 4 lutego 2022 r. wprowadziło w Polsce z dniem 1 września 2022 r. dwa standardy nauczania języków mniejszości narodowych: jeden dla mniejszości niemieckiej, drugi – dla pozostałych mniejszości. Trudno było wyobrazić sobie w demokratycznym państwie prawnym sytuację, by nauczanie języka jednej z mniejszości odbywało się według innych zasad niż pozostałych mniejszości, a sytuacja taka stała się faktem i nadal trwa. Oznacza to różne traktowanie przez państwo obywateli znajdujących się w tej samej sytuacji i prowadzi do dyskryminacji ze względu na przynależność narodową obywateli Rzeczypospolitej Polskiej, będących uczniami należącymi do mniejszości niemieckiej. Wspomniane powyżej akt prawny jest w oczywisty sposób sprzeczny z Konstytucją RP, ustawą o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym, a także z ratyfikowanymi przez Polskę konwencjami międzynarodowymi. Sytuacja ta jest ewenementem na skalę europejską, gdyż prawie nie zdarza się, aby miała miejsce tak otwarta dyskryminacja grupy obywateli ze względu na przynależność narodową, zapisana w przepisach prawa. Warto nadmienić, że rozporządzenie to wydane zostało także z naruszeniem procedur legislacyjnych.

Apelujemy, aby jedną z pierwszych decyzji nowej Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej stało się uchylenie lub zmiana wspomnianego rozporządzenia. Będzie to miało wymiar symboliczny i edukacyjny, pokazując, że w Rzeczypospolitej nie ma miejsca na dyskryminację obywateli w oparciu o kryterium narodowościowe, a zapisywanie w przepisach prawa norm dyskryminacyjnych jest niedopuszczalne i nie mieści się w porządku prawnym państwa demokratycznego.

Jednocześnie zwracamy się o uwzględnienie w projekcie budżetu państwa na 2024 r. środków finansowych pozwalających na przywrócenie nauczania języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej w takim samym wymiarze jak w przypadku innych mniejszości narodowych i etnicznych, czyli trzech godzin tygodniowo.

Grzegorz Kuprianowicz
Współprzewodniczący Komisji Wspólnej Rządu
i Mniejszości Narodowych i Etnicznych,
reprezentujący mniejszości

27 grudnia 2023 r.